

Meerjarenprogramma Innovatie Musea 2022-2024

In het Uitvoeringsprogramma 2021-2024 'Wij zijn cultuur' is de ambitie van een 'shared service center' voor de erfgoedsector opgenomen. We zijn hiermee aan de slag gegaan, maar de uitgedachte ondersteuningsvorm ziet er iets anders uit: een 'meerjarenprogramma innovatie museumsector'. Samen met 5 musea; *Visserijmuseum, Openluchtmuseum Het Hoogeland, Fraeylemaborg, Museum Klooster ter Apel, Museum aan de A* en Erfgoedpartners hebben we dit plan verder uitgewerkt.

Doel

Verdere professionalisering musea en bevorderen samenwerking musea. Op basis van de behoefte ondersteuning bieden.

Doelgroep

Starten met de 18 geregistreerde musea en de Synagoge Folkingestraat (opgenomen in het Uitvoeringsprogramma Wij zijn Cultuur! van de provincie). Opgedane kennis wordt gedeeld met alle Groninger musea.

Thema's

Gedurende de komende drie jaar beginnen wij met de twee belangrijkste thema's; collectiebeheer en digitalisering. Het starten met twee belangrijke en breed gedragen thema's kan ertoe leiden dat wij snel resultaten halen waardoor de samenwerking aan kracht wint. We zien dit als een pilot; uitkomst van elk thema moet deelbaar zijn en beschikbaar komen voor alle musea in Groningen. Er moet een gemeenschappelijk commitment zijn van alle deelnemende musea. En een duidelijk focus op de eerste twee thema's. In aanloop naar een volgend uitvoeringsprogramma bepaalt de provincie samen met de musea de volgende thema's. De mogelijke thema's voor het vervolg; fondsenwerving, educatie, marketing.

Verdere uitwerking thema's (na gespreken met alle deelnemende musea)

De 19 musea zijn zeer divers; klein naar groot, van een volledige vrijwillige bezetting tot werken met professionals. Musea met eigen gebouw geen eigen gebouw. Wel een eigen collectie of niet. Wel een depot of niet. Ver op weg met digitalisering of net begonnen. Door deze rijke diversiteit is het een uitdaging om tot een generieke vraag te komen. Het gemeenschappelijke knelpunt tussen ambitie en mogelijkheden is de beschikbaarheid van extra handen op de werkvloer.

We zetten het eerste jaar de vouchers in om de meest prangende wensen en of problemen op de werkvloer in de individuele musea op te lossen. Het museum kan de voucher gebruiken om aan deze individuele vraag te werken. Wel binnen een van de twee thema's. Per thema wordt er een kennisgroep geformeerd waar deze vragen worden besproken. Deze kennisgroep bestaat uit de deelnemende musea en experts. Zoveel mogelijk wordt er gebruik gemaakt van de kennis en inzet van deelnemende musea zelf. Als er extra kennis nodig is, wordt deze elders

gezocht. De voucher is bedoeld voor het inhuren van extra handen op de werkvloer, bv door extra uren van eigen personeel maar ook van externe deskundigen. Na het gebruik van een voucher wordt er door de gebruiker van deze voucher een kort verslag geschreven met het resultaat en dit wordt gedeeld met de kennisgroep. Tijdens het eerste half jaar worden er twee bijeenkomsten per thema georganiseerd. Tijdens deze bijeenkomst wordt de generieke vraag verder ontwikkeld. Na dit half jaar moet het duidelijk zijn wat deze vraag en welk plan de oplossing zou kunnen zijn. Tweede half jaar wordt dit plan uitgevoerd. Dit is 1 gezamenlijk plan voor alle musea.

Thema: Digitalisering

Inhoudelijke verbinding tussen de verschillende collecties; digitale ontsluiting collectie voor de hele provincie; uitlenen, onderzoek en toegankelijkheid voor publiek. Ondersteuning en opleiding op gebied van Adlib (collectieregistratiesysteem). Binnen het Netwerk Digitaal Erfgoed werken we aan goede ontsluiting bij de bron.

Eerste aanzet generieke vraag digitalisering

Eerst de interne collectie museum op orde daarna aansluiten bij bestaande platform, bijvoorbeeld Collectie Nederland. We zetten hier professionals voor in. Niet alleen voor overdacht personeel/vrijwilligers maar ook om achterstand in te lopen. Aandachtspunten kwaliteit fotografie collectie en uniforme terminologie. Digitalisering gaat verder dan alleen collectieregistratie: het gaat ook over toepassingen richting publiek en toerisme.

Thema: Collectie

Het is goed te benadrukken dat we een brede definitie van 'collectie' hanteren. Het gaat niet louter over de verzameling die musea beheren, maar ook over het gebouw waar ze huizen. En over de vraag wat we willen verzamelen voor wie. Mogelijke onderwerpen; afstoting collectie, onderhoud gebouwen, klimaatbeheersing, verbeteren collectie presentatie; vormgeving, gastconservator: iemand met specialistische kennis over collectiebeheer en maken van tentoonstellingen, lijst met bedrijven voor ondersteuning, etc.

Eerste aanzet generieke vraag collectie

(Verzamelen-selecteren-afstoten- behouden-registreren)

Een combinatie van de twee thema's. Door een provinciaal overzicht van de collectie kan er beter gekeken naar mogelijke dubbele stukken in de Groninger collectie. Collectiebeleid waarbij digitalisering kan helpen.

Er is al een overzicht van deelcollecties in Musip (Museum Inventarisatie Project). Musip is door Erfgoedpartners uitgevoerd in 2006 en geactualiseerd in 2019. De gegevens staan op Collectie Groningen. Dit zouden wij als basis kunnen gebruiken.

Organisatie

Per thema een kennisgroep

Alle musea kunnen tegelijk meedoen aan de twee thema's en maken per thema samen een plan voor de versterking, waarin duidelijk wordt wat iedere deelnemer nodig heeft. De coördinator is verantwoordelijk om deze groep te formeren, en is ook verantwoordelijk voor de verdeling van middelen. Er wordt per thema gewerkt aan een generieke vraag en specifieke vragen per museum. Voor de inzet op de specifieke vragen per museum zijn er vouchers. (Vouchers = zoveel inzet uren expert). Dit zorgt ervoor dat er vrije ruimte blijft om ook op maat en op vraag van een individueel museum in te spelen. Wederkerigheid is belangrijk maar ook lastig. Alle musea delen dezelfde ambitie maar hebben niet altijd de tijd en middelen. Daarom is het mogelijk om gebruik te maken van een vrijwilligersvergoeding per bijeenkomst. Ook is het mogelijk om als museum te kiezen voor 1 thema. De kennisgroepen vergaderen bij toerbeurt bij de verschillende musea.

Experts

Per thema wordt er een expert aangesteld. Binnen de kennisgroep wordt gekeken of er medewerkers zijn die kunnen worden uitgeleend, waarbij tijdelijke uitbreiding van het dienstverband mogelijk is. Als dat niet kan moeten nieuwe mensen worden aangesteld.

Coördinator

Belangrijk in het hele traject is de coördinator; de contactpersoon die de ondersteuningsvraag ophaalt samen met de thema groepen. Dit moet gedurende de komende 3 jaar een constante factor zijn. Een vast gezicht en benaderbaar. Die goed kan omgaan met verschillen tussen musea en kan werken met professionals en vrijwilligers. Coördinator die benaderbaar is en een generalist. Die de taal spreekt van zowel de experts, de musea en de provincie.

Penvoerder

Het penvoederschap voor dit totale project ligt bij Erfgoedpartners, evenals de begeleiding van het proces. De coördinator wordt aangestuurd door de vraag van de deelnemende musea. De deelnemende musea bepalen de richting. De coördinator wordt ondergebracht bij Erfgoedpartners, maar werkt vanuit directe opdracht van de provincie. De provincie blijft ook actief betrokken bij het programma. Alle deelnemende musea moeten evenveel gebruik kunnen maken van deze voucherregeling. De regeling heeft een snelle en simpele procedure, er hoeft geen cofinanciering worden aangevraagd, en snel uitkering.

Budget

Voor het Meerjarenprogramma innovatie museumsector is er per jaar €250.000 euro beschikbaar. (komende 3 jaar)

Mogelijke vervolg thema*Publieksbereik en toerisme*

Een aantal musea hebben te behoefte aan een betere bereikbaarheid. Bijvoorbeeld een speciale museum-hub; een busdienst vanuit de stad Groningen om de zomermaand naar de musea in de provincie te rijden.